

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Gyermekeink egészségéért

Az iskolaorvosi szolgálat helyzete Szegeden

Már a múlt század végén felismerték az egészségügy szakemberei, hogy a gyermekek zavartalan fejlődése érdekében külön orvost kell alkalmazni az iskolákban is. Szegeden kezdetben iskolaorvosi képzést szerzett szakemberek tartották szemmel a diákok egészségét, majd az 50-es években a gyermekgyógyász szakképzésű orvosokra bízta az általános iskolások, az egyéb szakképzésűekre az ipari és a középiskolai tanulók ellátását. Újabb mérföldköt jelentettek a 60-as évek: ekkor kezdődött meg a körzeti gyermekorvosi hálózat kiépítése, és ekkor látta hozzá az iskolaorvosi hálózat korszerűsítéséhez. 1964 óta az egészségügynek ez az ága — szervezetileg, gazdaságilag — a városi tanács gyermek-kórházához tartozik.

A gyermekgyógyász szakképzésű iskolaorvosok akkor gyermekorvosi megbízást kaptak. A területi beiskolázású általános iskolák ellátása a körzeti gyermekorvosok feladata lett. Így tehát megszűnt az általános iskolások többségénél a kettős orvosi ellátás, s azóta ugyanaz az orvos gyógyítja a gyereket, ha megbetegszik, mint aki egészségesen az óvodában, iskolában gondozza. Főfoglalkozású orvosa van viszont a nem területi beiskolázású általános iskoláknak, a gimnáziumoknak, szakközépiskoláknak, kollégiumaik közül az Ady, a Majakovszkij és a textilipari szakközépiskola diákokéknak,

valamint az iparitanuló-intézeteknek.

Jelenleg Szegeden 7 főfoglalkozású iskolaorvos, 21 körzeti gyermekorvos, 2 körzeti orvos és 4 részfoglalkozású orvos dolgozik az óvodákban és bölcsődékben. Közülük huszonöt szakképzésű gyermekgyógyász.

Milyen munka háru az iskolaorvosokra? A gyógyító és megelőző munka egy-egyében érdekelte az orvosokat, s a rászorulókat kiegészítő (szemészeti, bőrgyógyászati, ideggyógyászati stb.) vizsgálatokra küldik el. Rendszeresen ellenőrzik, betartják-e a gyerekek az orvosi utasításokat. Védőoltásokat adnak, segítenek a Tüdőbetegrendező Intézet által végzett tuberculin szűrővizsgálatoknál, végrehajtják a KÓJAL által elrendelt járványügyi megelőző intézkedéseket, balesetknél elsősegélyt nyújtanak. Rendkívül jelentős az egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos tevékenységük. Az iskolai értekezési vizsgálatokat is ők végzik első fokon, választ adnak a pályaválasztás egészségügyi kérdéseire, nemegyszer éveken át figyelemmel kísérik az egy-egy pályára egészségügyi okokból alkalmatlan gyerekek alakulását, s ha szükséges, a pályaválasztási tanácsadó intézetbe irányítják őket.

Munkájuk tehát rendkívül szerteágazó, és a szociális egészségügy törekvésében: a gyógyító-megelőző tevékeny-

ség összehangolásában — nélkülözhetetlen. A városi tanács legutóbbi vb-ülésén ezért is tűzték napirendre ezt a témát. Megállapították, hogy az óvodákban, iskolákban az orvosi ellátás általában megfelelő, az összes iskolaorvosi állás be van töltve. Gondot jelent azonban az, hogy egyes körzetekben nincs állandó gyermekorvos, s a helyettes — mivel nem győzi munkáját — kénytelen hátrébb szorítani az iskolai munkát. Nehezítik a folyamatos munkát az elhúzóó iskolafelújítások, a gyerekeket ugyanis szétzórta tan tudják csak elhelyezni más iskolákban. Nem mindenhol rendel az orvos megfelelő körülmények között: nincs váró, de helyenként rendelő sem, előfordul, hogy szertárban, tanteremben vizsgálja az orvos a gyerekeket.

Szó esett az iskolafogászat-ról is: a felszerelés megfelelő, ám az orvosok napi óraszámának mérsékelte emelkedése nem jelent egyértelmű fejlődést. Ez ugyanis a városi szociális közszolgálat feladataira vezethető vissza. S egy szomorú tény a vb számára készített jelentésben: az elmúlt tíz évben egyre több a fogszuvasodásban szenvedő kiskorúak, s ez indokolta teszi, hogy megszervezzék, illetve megerősítsék a — helyenként még el- látatlan — osztályokban, iskolákban a fogászatot.

Ch. A.

Együtt — egymásért

Szűcs Istvánné nyilatkozata az új úttörőv eseményeiről

„Együtt — egymásért!” — a gondolat szeptembertől két- éves országos mozgalommá lesz pártunk egymillió gyermekszervezetében. A VII. országos úttörő-találkozón meghirdetett mozgalom megtervezéséhez és végrehajtásához 4000 úttörőcsapatunkban látnak hozzá a kisközösségek. A piros és kényakendősök szervezeti életéről, a tanév úttörőmozgalmi teendőiről nyilatkozott Szűcs Istvánné, az Úttörőszövetség főtitkára:

— Az „Együtt — egymásért!” eszméje hatotta át már a 140 ezer nyári táborozó programját, a lakóterületeken működő őrök életét, a felnőttek és gyermekek, a KISZ-esek és úttörők, családok és őrök nyári együttlé- tét is — mondotta. — Mozgalmunk célja, hogy színes, gazdag programokkal fejlesz- sze tovább a közösségi életet, alakítsa ki a gyermekekben a szocialista magatartás alapjait, bővítsé az ifjúkom- munisták és úttörők együtt- működését, erősítse az úttörőcsapatok és a felnőtt tár- sadalom kapcsolatát.

— Az 1976—77-es úttörőv országos mozgalma szerves része a „Példaképeink a kommunisták” nemzetközi úttörőakciónak, valamint az 1977-ben — a Szovjetunió-

ban — sorra kerülő I. nemzetközi gyermekfesztiválra való előkészületeknek.

„Együtt — egymásért!” munkálkodnak a kisdobos- és úttörőpróba követelményeit vállaló gyerekek is az őrökben, a rajokban és a csapatfoglalkozásokon egyaránt. Valamennyi úttörőcsapat — a tanév elején — a közélet demokratikus fórumain — az úttörőparlamenteken értékeli majd a közösség életét, munkáját. A csapattól egészen országos szintig „növekvő” parlamenteken a kisdobosok és úttörők százai adnak majd számot az 1974. évi V. országos úttörőparlamentben elfogadott „jó útjelek” megvalósulásáról, a mozgalmi munka helyzetéről, mondják el véleményüket, javaslatait.

Figyelmünket mindenekelőtt a csapatok közösségi erejének fokozására, a szervezeti élet javítására, a mozgalmi munka továbbfejlesztésére fordítjuk. Ennek alkal- mas eszköze például az őrök vállalása gyengén tanuló társaik segítésére. Országos tanácsunk meghirdeti az V. országos úttörőparlamenten kezdeményezett „Bukásmentes őrök”, és a „Végezzük el együtt a nyolc osztályt” akciókat, elősegítve ezzel, hogy a gyermekek az általános is-

kolát tanköteles korban el- végezzék. Az „Értéket terem- tünk” akció a korábbi hagyományokra építve lehetővé teszi, hogy a kisdobosok társadalmi munkával, hasznos anyaggyűjtéssel részt vállal- janak saját környezetük, a népgazdaság feladatainak megoldásában. Szövetségünk vállalta, hogy évente 15 ezer tonna vasat és fémét, 200 tonna papírt, 2000 tonna textil- filát és 200 tonna gyógynö- vényt gyűjt, továbbá 7 millió óra társadalmi munkát végez, és egymillió facsemetét ültet.

Vízépítő-ipari munkamódszerek

Az V. ötéves tervben elő- irányított vízgazdálkodás- fejlesztési feladatok teljesíté- sét segítő új termékeket, munkamódszereket mutatja be a vízépítőipari kiállítás, amely csütörtökön nyitotta meg kapuit Szentendrén. A kiállítás gazdája a Vízépítő- ipari Tröszt, amely 1980-ig évente 2—3 milliárd forint értékű vízellátási, csatorná- zási és tisztítómű-építési be- ruházást valósít meg.

Felkészülés az új tanévre

Háromezer pedagógus vett részt a központi nyári tanfolyamokon

A korábbi évekhez hason- lóan az Országos Pedagógiai Intézet az idén nyáron is megszervezte a pedagógusok nyári továbbképzési tanfo- lyamait. Ezekben mintegy 3000 pedagógus vett részt. Legnagyobb érdeklődés az idegen nyelvi tanfolyamok iránt nyilvánult meg: az orosz nyelvi tanfolyamok munkájába például 467 álta- lános és 128 középiskolai szaktanár kapcsolódott be. Az immár tizenhatodik alkalommal szervezett tábo- rokban 80 jól felkészült peda- gógus irányította a neve- lők továbbképzését.

A Komárom megyei tanács vezetőinek kezdeményezésére az idén először szervezett az OPI orosz nyelvi tábort a szaktanároknak, Eszter- gomban. Három megye — Komárom, Heves és Pest — szaktanárai egy-egy szovjet szakember részvételével ötös csoportokat alkottak. Minden csoport azonos tematikával, de más-más módszerrel dolgozott, s egyben lehetőség adódott az egyéni foglalko- zásra, tanulásra is. Az OPI tervei szerint három év alatt a három megye min- den általános iskolai orosz szakos nevelője részt vehet ezen az intenzív továbbké- pzésen.

A német nyelvi tanfolyam- nak évek óta Miskolc ad otthont. Az idei program- ban az országismeret és a mai szocialista német irodalom uralkodott. Hasonlóan sikeres volt a szolnoki és az egri angol, a székesfe- hérvári latin tanfolyam, és ismeretekben gazdagodva kezdhetik az új tanévet a nyíregyházi és a győri fran- cia tanfolyamok résztvevői is.

A nemzetiségi anyanyelvi tanfolyamokat ugyancsak Székesfehérvár látta vendé- gül. A nemzetiségi nyelveket tanító pedagógusoknak, ta- valy fejeződött be egy há- roméves továbbképzési cik- lus, az idén viszont elkezdő- dött az új, vizsmaron ötéves képzés. A tanfolyamok mun- káját 16 jugoszláviai, NDK- beli, romániai és szlovákiai nyelvész-metodikus irányí- totta. A nemzetiségi tanítók egy nagyobb csoportja a szomszédos szocialista orszá- gokban, Crkvenicán, Po- zsonyban, Bukarestben és Zwickauban részesült anya- nyelvi továbbképzésben.

Az alsó tagozatos nevelők Nyíregyházán megtartott két tanfolyamán a tanítók zené- pedagógiai kultúrájának gya-

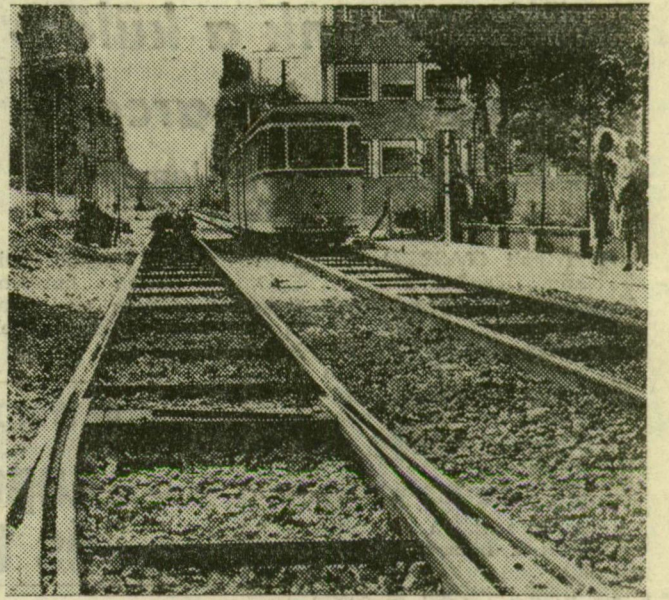
A magyar ezüst jubileuma

Ötven évvel ezelőtt, 1926 októberében kezdődött fel- színi kitermeléssel a magyar bauxitbányászat a Fejér me- gyei Gánt község határában. Az évforduló alkalmából a Magyar Alumíniumipari Tröszt és a Fejér megyei Bauxitbányák Vállalat em- léktáblát helyezett el Gán- ton, a hájdani Aluérc Bányá- vállalat első üzemirodája falán.

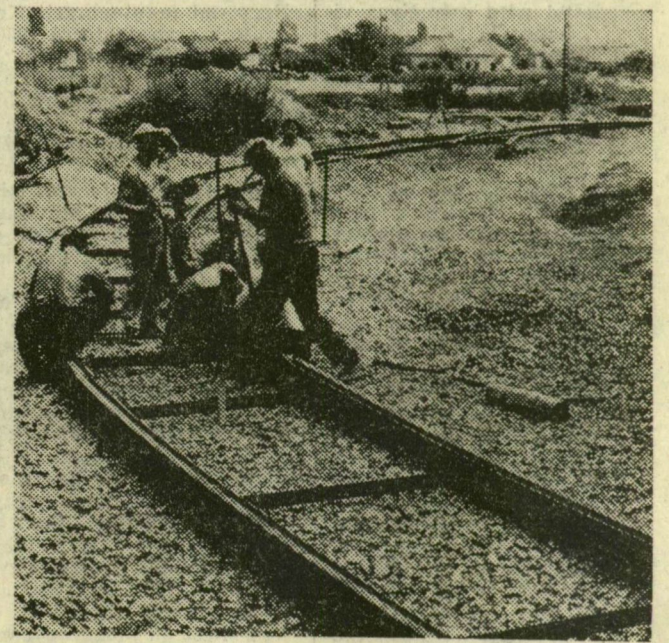
A bauxitbányászat felév- százas jubileuma alkalmá- ból az idei bányásznapon nyitják meg Gánton a sza- badtéri bányamúzeumot, ahol a „magyar ezüst” bányászati eszközeit, fejtési módszereit állandó kiállításon mutat- ják be.

Sínek a tavon

Augusztus közepe óta a szeged-rókusai végállomástól a villamosok új sínen járnak a Belváros irányába. A jövőnd Izabella-híd hatodik nyílása alatt átbújva, a konzervgyár előtt és a Külső-Pulz utcán át térnek vissza a Kossuth La- jos sugárútra. Az 1-es járat kocsjai néhány hét múlva pedig már a második új sínpart is próbára tehetik; szeptember végére teljes egészében elkészül a sugárúti villa- mosvágányok rekonstrukciója. A „hurok” — csak így em- legetik az új vágányokat — négyszáz méterrel hosszabb lesz, így a pálya, melynek építésére több vállalat szövetke- zett, s ehhez a négyszáz méterhez már azt a villamosfor- dulót is hozzászámítják, mely a rókusai tó feltöltött része fölé kerül.

Az egyik sín kész a konzervgyár előtt, a másik már majdnem elkészült

Somogyi Károlyné felvételei. Utasaikat letéve, itt, a feltöltött tavon fordulnak majd vissza a villamosok új pályájukra